

Cijena listu: U preplati za čitavu god. K 86.—, za polugodište K 18.—, tromjesečno K 9.—, mje- sečno K 3·80; u maloprodaji 12 fl. pojedini broj. GLASI primaju se u upravilista trg Custoza 1.

HRVATSKI LIST

Izlaže svaki dan u 5 sati ujutro.

HRVATSKILIST izlazi u nakladnoj tiskari JOS. KRMPOTIC u Puli trg. Custoza 1. Uredništvo: Šibenska ulica br. 24. — Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Puli. — Ručno pisi se ne vraćaju.

godina IV.

Broj 901.

AUSTRO-UGARSKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Beč, 8. (D. u.) Službeno se javlja:
Istočno bojište.

Primirje.

Matijsansko bojište:

Medju Brentom i Piave bilaše topovska djelatnost gdjekada živahna.

Poglavica generalnog stožera.

NJEMACKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Berlin, 8. siječnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja:

Zapadno bojište.

Bojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Pojedini odsječci u Flandriji i jugozapadno od Cambrai ležali su gdjekada pod žestokom vatrom. U sumraku navalile su engleske kumpanije istočno od Bullecourta. Bile su suzbite.

Bojna skupina vojvode Albrechta Würtembergskog: U Sundgau razvio se je na veće živahan topovski boj, koji je poslijepozdne noći danas ujutro opet oživio.

Istočno bojište.

Ništa nova.

Makedonsko bojište:

Medju Ohridskim i Prešpanskim jezerom, u zavoju Crne, kaošto i medju Vardarom i Dojranskim jezerom, bilaše djelatnost topništva živa. Njemački lovci dovedoše sa nekog izvidničkog sunka u neprijateljske jarke zapadno od Prešpanskog jezera, koji su do sada bili branjeni od Rusa, broj Francuza.

Talijansko bojište.

Proti Monte Asolone i proti odsječku na Piavi, sjeverno od Vildara, upravlja je neprijatelj kroz dani nenadane napadaje vatrom. Vatra je i noću ostala živahna.

Prvi majstor glavnog sijela Ludendorff.

Mirovna pregovaranja.

Proti engleskim, francuskim, njemačkim i austro-ugarskim imperijalistima. — Tok srednjih pregovaranja. — Prva brzojavka izmisljotinom. — Odluci u njemačkoj štampi. — Novi ukrajinski izaslanici.

Vijesti se križaju. Boljševici pregovaraju s Njemačima, putuju iz Bresta-Litovskog u Petrograd, na rastanku ih Turčin, Njegova Visost Ibrahim Haki paša, pozdravi i očljeni uvelike iskrenljima, pravednilima i napokon kao ljudi, koji imadu smisla za politiku. Zaželi im sretan put i sretan povratak. Najedanput nastaje preobrat. Boljševici ne će i ne će da idu u Brest-Litovski, ne će da stoje tamo pod komandom njemačkih generala i njemačke vojske. Zahtijevaju, da se mjesto pregovora preloži u Štokholm, jer da oni ni uz koju cijenu ne mogu doći u Brest-Litovski. Nekoliko oštreljih rječi sa strane grofa Hertlinga i opet nastaje preobrat. U Brest-Litovski dolaze ne samo ruski izaslanici nego i Trocki. Sva je njemačka štampa na nogama proti Trockome, za kojega drže, da je prouzročitelj prvog preobraza, jer da je držao u sovjetu vatreni govor proti Njemačkoj, koja da hoće Rusiju samo prevariti. A sad taj isti Trocki dolazi na pregovaranja i to baš u Brest-Litovski. Dakle stvar je riješena. Trocki je sklonio svoju ponosnu demokratsku glavu i dolazi valjda da ga u Brestu-Litovskom kakav pruski general učini vitezom po starom običaju, udaranjem mačem po ramenu, neka se sjeća, da je još mač, da mač živi, kraljuje i da će kraljevati, kako je bilo od početka, tako sada i vazda i do... kada, ne može ni Trocki da odgovori. Medutim, dok čovjek misli, da je stvar riješena, i da nema nikakovih zapletaja, dolazi nenadano, kao grom iz vedra neba vijest, da je ruska brzojavna agencija ignorirajući Njemačku i njene saveznike i ne podavši im nikakovih dalnjih vijesti raširila medju neutralce saopćenje, u kojem veli, da ruski proletarijat zahtijeva slobodno samoodređivanje naroda i prosto glasovanje, a nipošto kojekakove izjave, isiljene bodežima i kundacima njemačkih pušaka. Dalje nagovješta to isto saopćenje boj proti svim imperijalistima, bilo njemačkim ili austrougarskim, bilo engleskim ili francuskim. Pri tom zaključuje, da će si proletarijat ipak uza sve zaprijeke izjedavati pobedu nad imperijalistima cijelog svijeta. Beč veli, da to ne odgovara istini, a Berlin, da je to izmišljotina petrogradskih krugova. Pregovori se u Brestu-Litovskom nastavljaju, a najzanimljive

je to, da ostaju i Rusi i Nijemci pri svojem, t. j. Rusi hoće u Štokholm, dok Nijemci žele i ustraju čvrsto pri tom, da se pregovori nastave u Brestu-Litovskom.

Beč, 7. (D. u.) Iz novina, koje su ovamo došle iz neutralnog inozemstva, proizlazi, da je ruski brzojavni ured gaširio slijedeću vijest, o kojoj nam nije ništa saopćio: „Vlada radnika, vojnika i seljaka ne pristaje na njemački mirovni prijedlog, ali izraža ovime o tome svoj nazor, koji je prikladan, da oduzme vrijednost prijašnjoj programnoj izjavi njemačke vlade. Ona govori o takozvanom izrazu volje, koji već postoji u Poljskoj, Litvi i Kuronskoj. Mi dobro znamo, da je to samo očitovanje volje skupine novih gradjana i posjednika u zaposlenim područjima i da tu nema govora o narodima. Smješno je, ako se kraj opsadnog stana, kraj njemačkih bajuneta i kraj vladanja generala govori o slobodnom očitovanju narodne volje. Ako su sigurni, da je narodna volja takova, kakvu oni žele, zašto se onda tako boje, da na pučanstvo uprave zbilja slobodno pitanje. Njemačka vlada pristaje na to, da isprazni dio zaposlenih područja, koja pripadaju Rusiji, ali se ona niječka da isprazni Poljsku i Litvu. Na to ne može ruska revolucija nikako pristati i neće nikada pristati. Ruska revolucija ne će odstupiti niti za korak. Imperijalisti svih država riječima priznaju nakon tri i pol godine rata načelo prava naroda na samoodređivanje, nistinu koje oni ali nećirati. No, vaš je čas krenuo, gospodo Imperijalisti! Nije više doba, da se igramo riječima. Narodi im ne će više dozvoliti odgadjanje. Engleski, francuski, njemački i austro-ugarski Imperijalisti dozvoljavaju, da narodi proživljuju četvrtu zimu u ratu i da tepe uslijed novih krvavih gubitaka, kako bi mogli osnivati nove kolonije i ugujetevati slabe narode, te time dobaviti bandi velikih kapitalista ogromnih dohotaka. Samo kuhajte, gospodo mojal Revolucija radnika i seljaka neće se prodati niti jednoj niti drugoj Imperijalističkoj bandi. Dogodilo se što mu drago, mi ćemo koracati dalje našim putem međunarodne politike. Proletarijat će poljedliti usprkos' svim zapriječima". Ovi vijest nikako ne odgovara činjenicama. Kako je već službeno bilo objavljeno, glasi tekst odgovora od dne 28. prosinca 1917. ovako: „Stojimo na stanovištu, da se kao pravi izraz narodne volje može smatrati samo takvo očitovanje volje, koja je rezultat slobodnog glasovanja u dotičnim područjima kraj posvemljenje odsutnosti tudižih četa. S toga predlažemo i ustražemo, da se ova točka jasnije i točnije formulira. Pristajemo ali na to, da se u svrhu ispitivanja tehničkog preduvjeta za ostvarenje takovog referendumu, knašto u svrhu ustanovljenja stanovitog roka za ispraznjenje, ustanovi posebna komisija".

Berlin, 7. „Vossische Zeitung“ piše, da bi bilo neispravno, kad bi se iz povratka ruskih zastupnika, a ponajpoče iz nenadanog dolaska Trockoga u Brest-Litovsk stvarali preuranjeni začinjci. Ruski su izaslanici izjavili, da u glavnom zato dolaze iz Petrograda, kako bi utjecali na rasprave glede preloženja mesta za pregovore u njihovom smislu. Da će njemačka vlada u tom pogledu promijeniti svoje stanovište, držimo isključenim. Tomu nema nikakova razloga, pogotovo, što bi primjerice iz Stockholma ruski izaslanici mogli sa granice javljati vijesti vlastitom Žicom, dok nasuprot Njemačka ne bi bila u stanju, da šalje svoje vijesti i upute bez pogibelji tujeg nadzora.

Berlin, 7. „Lokalanzeiger“ javlja: Kako je sad ustanovljeno, poznata je brzojavka iz Petrograda, koje je sadržaj u protuslovju s onim, što bje sa njemačke i austro-ugarske strane priopćeno o raspravama u Brest-Litovsku, drska izmišljotina petrogradskih krugova. Dogadjaji su se u Brest-Litovsku upravo tako zbili, kako bje to priopćeno u Berlin i Beč, a ono, što bje priopćeno sa petrogradskih strane, jest sljeparstvo.

Berlin, 7. „Berliner Tageblatt“ piše: Mi nijesmo bili na nepravom putu, kadno nam se politika od 28. prosinca nikako i nipošto nije pričinila bila srećnom, i veliki je dio njemačkog novinstva — medju njim svi veliki listovi lijevice i stranaka većine u državnom zboru — slično osjećao i kazao. Izakako se je dne 25. prosinca u Brest-Litovsku proglašivao bio „mir bez našilnih aneksija i ratnih otsteta“, osvanuli su tri dana kasnije predlozi o Poljskoj, te se je izjavljalo, da je u tim zemljama „volja naroda“, koja traži izlučenje iz ruske državne sveze, izražena u stvorenom već zaključcima zemaljskih vijeća i drugih privremenih korporacija. Istina, bilo je nadodano, neka se „prema uskom shvaćanju

potrebita potvrda predloženih već izjava glede izlučenja“ potkrijepi pučkim glasovanjem na širokoj osnovci. Kad su dakle već bili spremni, da poduzmu takovo pučko glasovanje, zašto su tad stali tako svečano i uporno upućivati na „stvorene već zaključke“, kojih nitko ne poznaje? U neutralnom uovinstvu priopćeni odgovor ruskog delegacije pokazuje preokret u raspoloženju, koji se je bio pojavio onaj dan. Bez sumnje su antantini diplomati, koji su u Petrogradu promatrati razvoj stvari, dobro iskoristili taj trenutak. Već kroz nedjelju dana ovamo piše „Temps“ i slični listovi, da mora antanta svoju taktiku u Petrogradu promijeniti, a ne da ukočeno stoji postrance. Ona je čekala, dok joj se eto nije pružila zgodna prilika, da se umiješa. Njemački i austrijski pregovaratelji, koji borave u Petrogradu, da urede položaj civilnih i ratnih zarobljenika, opazili su naknadno padanje temperature. Ruski je zastupnik Radek, koji je i u Njemačkoj dostatno poznat, progovorio jezikom, koji je kod ovakovih diplomatskih sastanaka neobičan.

Berlin, 8. (D. u.) Wolffov ured javlja: Kako se saznaje, očekuju u Brest-Litovsku daljnje izaslanici i pomoćne sile iz Ukrajine. Kao vodja izaslanstva nastupa ministar za trgovinu i Industriju, Holubowicz. Nadalje očekuju rtmajstora Gjuru vitezova Gazecka, osobnog pobočnika ratnoga ministra.

Iz Rusije.

Vojnici na istočnom frontu — u američansku vojsku. — Velenzadajničke parnoce u Ruelji. — Kornilov se opet pojavljuje. — Saveznički zastupnici napuštanju Rulju. — Francuski poslanik u Stockholm.

Berlin, 7. (D. u.) Wolffov ured javlja: Istočnom se frontom širi ova bežična brzojavna vijest, koja bez sumnje potječe od rumunjske vlade: Svi časnici i vojnici, koji žele stupiti u američansku vojsku, neka se obrate na američansko vojno odaslanstvo u Jassy. Prvi uvjet jest: Strogi zapt i bezuvjetna pokornost. Za vojnike je od potrebe, da ih preporuče njihovi časnici. Prednost imaju oni, koji su spremni, da trajno ostanu u službi.

Hag, 6. Reuter javlja iz Petrograda, da je započela parnica proti bivšemu vodjiju reakcije u državnoj dumi, Puriškeviću. Puriškević, mladi vojvoda Leuchtenberški i još dvanaest je drugih osoba optuženo, da su ustanovili oboružanu proturevolucionarnu organizaciju časnika i vojnicih pionaca, kako bi opet uspostavili monarkiju. Isto tako da su u studenom uz pomoći „odbora za spas zemlje“ sastavili od kadeta proti revoluciji oboružanu silu. Najvažniji je dokaz jedno pismo Puriškevićevu na Kaledinu, u kojem priopćuje o sastavu pukovnije od časnika i kadeta, koja bi imala da sruši maksimaliste.

Bazel, 7. Prema Havasovoj brzojavci iz Petrograda priopćuju listovi, da se bivši ministar rata Savinkov i prijašnji vrhovni zapovjednik Aleksejev nalaze u Novom Čerkasku, gdje su usredotočeni odjeli vojničkih škola iz Petrograda, Moskve i drugih gradova. U ovaj se čas sastavljaju u Novom Čerkaskom posebni zborovi, kojima je svrha, da podupiru Kaledinu u Donskom Području. Kornilov bi imao biti imenovan vrhovnim zapovjednikom svih četa u Donskom području.

Stockholm, 7. Kako javlja „Naš Vjek“, ostavlja engleski poslanik u Petrogradu dne 7. siječnja ruski glavni grad. I časnici, koji su članovi vojničkog odaslanstva, ostavit će zemlju. A i francuski će poslanik nakon nekoliko dana otpotovati i poput Buchananu ostati zasad u Stockholmu.

Iz Njemačke.

Berlin, 8. (D. u.) U današnjoj sjednici glavnoga odbora državnog zabora pozdravlja predsjednik Fehrenbach samostalnost Finske, te njezinu priznanje po Njemačkoj, Švedskoj i Rusiji. Doprinosimo, kazao je, toj zemlji naše najsrdačnije čestitke i nadamo se i želimo, da će između Finske i njemačkog carstva biti nadovezani i gojeni dobri i trajni odnosi, ponajpoče na gospodarskom području. Iza ovih izvoda, primljenih odobravanjem, nastavljena su bila jučer prekinuta vijećanja o njemačko-ruskom gospodarskom pitanju, koja su bila proglašena po uzdanima. Nakon tih se je vijećanja bavio odbor gospodarskim odnosima između Njemačke i Austro-Ugarske. Centrumaški je zastupnik Mayer

MALI OGLASNIK.

Traži se i kupilo bi se dlyan i jedan ili dva saga.
Ponude na GRÜNN, Vla Muzio 15 od
2-3 sata po podne.

Traži se stan sa dvije sobe, kuhinjom (po mo-
ćnosti k tome malu sobicu) s vodom i
plinom, za malu obitelj. Adresu položiti na upravu lista.

**Sjetite se udovica i siročadi
palih vojnika!**

Vojničke vijesti.

Dnevna zapovijed lučkog admiralata broj 8.
od 8. siječnja 1918.

Posadno nadzorstvo nadpor. Žak.
Lječničko nadzorstvo na N. V. b. „Bellona“ ;
puč.-ustaški lječnik dr. Zeiländer.
Lječničko nadzorstvo u mornaričkoj bolnici
linjski lječnik dr. Teichmann.

**Kreditno
i eskomptno društvo**
u Puli, trg Custoza 45.

**Društvo uređuje od
danasa naprijed samo
do podne (9—12 sati).**

Kino „Crvenog Križa“
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Pauk

drama u 4 čina sa ALWIN NEUSS.

Početak: 2:30, 3:55, 5:20, 1:45 s. pop.

Neprekidna pričastava.

Ulagalica: I. prostor 1 K; II. prostor 40 fl.

Uti se može kod svake pričastave.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promjeniti raspored.

Sličice.

Preveo iz češkoga I. Marijin.

(Nastavak)

Objesni pjesnik veli: Umro je bez: Legitimacije. Pitate me: Zašto su legitimacije? Odgovor: Da ne dodju uhoće (špijuni) k nama. A da se to kontrolira, treba da ima svaki državljanin, koji putuje, legitimaciju. Aha, sada razumijem! Ti razumiješ, ali svu kontrolni organi nisu i ne će to nikada razumjeti. Kako to? Jer oni misle, da je legitimacija ili šikanacija svejedno. To su viši organi. A niži, oni se oštro drže zakona. Dva, tri primjera:

Daleko smo u zaledju. Bijelu legitimaciju (putovanje u kotaru) u džep i putuj iz P. u Ž. Na stanicu došla mi misao, da kušam poći iz bližnje stanice u Ž. Dali mi listić bez ikakva prigovora. Kontrolni organ na stanici pregledao legitimaciju — i ja u vlak. Sve lijepo, sve u redu, ali „konac djevo kras“. Uhvatio me na svršetku putovanja kontrolni organ u vlaku, i predao me kontrolnom organu u stanici baš kao „špijona“. Čekaj vlak i vrati se i plati 10 K globe. Priziv izbrisao mi globu, i ja sa istom legitimacijom putujem više puta baš onamo, gdje su me uhvatili kao krivca. Komparativ je ovaj. U selu je „cordon“. Na cestama je kontrola. Seljak ide u šumu po drva. Kontrolni organ zaustavi ga i piš kartu. „Pak“ to će mi karta, ta vidite da idem vozom u šumu“. Kertajh i kući. I seljak je išao još isti dan u izvini grad po legitimaciju. Seljakinja uprtila košar i pošla na polje, da nabere kupusa. Nema

**Podpisivanje ratnog zajma, skopčanog
sa osjeguranjem, traje još dalje kod
ovdješnje c. kr. vojničke zaklade za
udovice i siročad na trgu Custoza
br. 45, I. k.**

**Veliki izbor
listovnog papira
u mapama i kutijama**
preporuča
Papirnica Jos. Krmpotić .. Pula.

DOBRO ĆE ZASLUŽITI

svaki onaj, koji bere i sakuplja suho
i zeleno lišće lovorce, smilja, dušice,
smrčaka, pelina, kao i svakovne
ljekovite trave i sl. itd.

Uz dobru plaću prima tv.

Maraspin
na Premanturskoj cesti.

Pečatni vosak

dobiće se kod tvrtke

Jos. Krmpotić, — Pula, trg Custoza 1.

Cafe Tegetthoff
najveća kavana u Puli.

Ima na raspolaganje veliki broj
austro-ugarskih, njemačkih i
švicarskih novina, u hrvatskom,
českem, njemačkom i talijanskem
jeziku.

**Veliči salon. — 5 biljara. — Točna
poslužba.**

Za mnogobrojni posjet preporuča se
vlasnik.

„Hrvatski List“ može se kupiti u
našoj podružnici, ulica Franz Ferdi-
nanda 3, naproti „Custozi“ već od 6
sat u jutro dalje.

karte, natrag — i traži kartu. To je trajalo toliko
vremena, dok se nisu kontrolni organi udolini, odnosno dok nije došao poglavica i učinio red.

Superlativ. Gospodjica učiteljica X. moli legiti-
maciju da ide u veći grad. I dobije ju uz „pred-
hodne obavijesti“ nakon dva mjeseca. Gospodja J.
„Javna“ — takav je nadimak — bez „obavijesti“
n 8 ili 10 dana. Tempori parendum!

Na početku muzeja reklo se je, da su tri
aprovizacije, nego kako nam custod muzeja kaže,
bit će da ih je više. Slika nam:

Kože — kaže, da je ova aprovizacija vrlo
miršava. Barem za mene. Već tri mjeseca imam
iskaznicu na dva para podplata, ali njih nema i nema. Moj prijatelj i kolega, ali faktotum kod
nike aprovizacije, ima pet para sasvijem novih
cipela. Steta da nam se brojevi ne slažu. — Kazao
sam za dva para podplata, a 7 nasima u obitelji.
Gdje dijele iskaznice, pogadali se za broj pod-
plata; došli smo srećno do dva para, ali na is-
kaznicu.

Odlkad svijet pamti ovu suznu dolinu, nije
se toliko goveda zaklalo kao sada, ali kože nema.
Bit će da i ona ide kao surogat nekamo.

Jeremijada pjeva i o sjemenu ljudskom, a
mi imademo i petu aprovizaciju o sjemenju bi-
linskem. Bez table, naziv je ovaj:

Prodaja sjemenja i sušenog mesa.
Do sjemenja kako tako, ali do kobasicu — uči-
telji, nikako. Trebalо bi, da i mi dodjemo do
boljeg zalogaja, jer tolike službe i „Kraljevića
Marka“ bi uništile, ali za nas vrijede one riječi iz
sveloga pisma: „Pitali su kritika, dali im kamen.“

Pitali „jaje“, dali im štipavca“. Bora mi da! Dok
„Sveci“ blago dijele, i dok ga je, treba da i mi
dobijemo, pak makar to bila i „Sekvestri-
rana jaja“. Maksimalna cijena jajetu je 16 h.
Ja ga, siromašni učitelj, plaćam uz uslužnu kon-
cesiju po K 1.20. Još k tomu se srdačno za-
hvalim. Oko zakona ne čini tako. Ono jaja sekve-
strira (uzme) i, ajde (ali ne uvijek) na općinu.
Općina velika, a jaja malena, a mi ih ne nadjemo.

„Digla i žaba nogu da je podkuju“. „Go-
spoda učitelji umišljaju sebe odviše“. „Razlika
između ljudi bila je i bit će, pa makar si i vi
glavu razibili“. — Razumjeli! Da, da, ali razlika
u novcu. Jer dozvolite, gospodin „Gavan“ nema
uredovne inteligencije, pak ipak najbolje živi. Mi
ako i nemamo novaca, ali su tu:

Dori i cije. Ali odkle učiteljima toliko „taj-
nih“, dokumentarnih i autentičkih vijesti? Dokle
„bogovi“ jedu, piju i zabavljaju se, mi gladu-
jemo i mnogo, mnogo čitamo i razmišljamo:
Dotacija pokrajini za siromahe (a to smo, bez
srama, mi) je u godini 1917. — 5 milijuna kruna;
kotarskomu poglavarstvu na desetke tisuća kruna;
općina ima na milijune prometa, ali obračuna
nema; onda se možemo i mi gavaniti. Toliko no-
vacu, a za nas, tko se ne bi veselio! Ali, ali
„teško vuku po poruku“ — nitko nas ne zove.
Metnemo si kadikad i rukavice, ali nemamo odi-
jela, da dodjemo i mi do „pirovne gozbe“. Vi-
djeli smo i mi gozbe, ali iz daleka, a najbolje
nam je ostala u pameti ona kod „Gavana“ na
„viliju“ (dan prije):

(Nastaviti će se.)